

Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут будівництва та архітектури

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП

_____ **Олег ЛАГОДНЮК**

«___» _____ 2020

03-10-05S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLABUS

Правові основи цивільної безпеки		Legal basis of civil security
Шифр за ОП	ПП 2	Code in Educational Program
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Educational level: bachelor's (first)
Галузь знань Цивільна безпека	26	Fields of knowledge Civil security
Спеціальність Цивільна безпека	263	Field of study: Civil security
Освітня програма: Охорона праці		Educational Program: Labour protection

Силабус навчальної дисципліни «Правові основи цивільної безпеки» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Охорона праці» спеціальності 263 «Цивільна безпека». Рівне. НУВГП. 2020. 16 стор.

ОПП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/12143/>

Розробник силабусу: Туровська Галина Іванівна, к.т.н., доцент, доцент кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “31” серпня 2020 року

Завідувач кафедри: Филипчук Віктор Леонідович, д.т.н., професор.

Керівник освітньої програми: Филипчук Віктор Леонідович, д.т.н., професор

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ
Протокол № 2 від “01” жовтня 2020 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: Макаренко Руслан Миколайович, к.т.н., професор.

СЗ №-4442 в ЕДО.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ*

Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	Охорона праці
Спеціальність	263 «Цивільна безпека»
Рік навчання, семестр	2-й, 3-й
Кількість кредитів	4
Лекції:	22 год/2 год
Практичні заняття:	20 год/12 год
Самостійна робота:	78 год/106 год
Курсова робота:	ні
Форма навчання	денна/заочна
Форма підсумкового контролю	екзамен
Мова викладання	українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА*

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

Лектор

Туровська Галина Іванівна, доцент, кандидат технічних наук, доцент кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності

Вікіситет

<https://cutt.ly/Ngr78T1>

ORCID

<https://orcid.org/0000-0002-1492-9123>

Канали комунікації

h.i.turovska@nuwm.edu.ua

ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація навчальної дисципліни

Проблеми охорони праці можуть ефективно вирішуватися лише у тих сферах виробничої і невиробничої діяльності, де технологічні процеси та технічні засоби, проектування і будівництво підприємств є науково виваженим та обґрунтованим відповідно до вимог законодавчо-нормативної бази. Позитивного вирішення питань безпеки, гігієни праці і виробничої санітарії можна досягти шляхом досконалого вивчення правових питань та законодавчо-нормативним урегулюванням трудових взаємовідносин у процесі предметної діяльності.

Мета вивчення навчальної дисципліни «Правові основи цивільної безпеки» полягає у формуванні відповідного рівня організаційно-правових, нормативно-законодавчих знань з питань охорони праці, цивільного захисту, пожежної та техногенної безпеки, що дасть можливість у майбутньому обґрунтовано вирішувати питання захисту

працюючих з метою зменшення кількості негативних наслідків у виробничій та невиробничій діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Правові основи цивільної безпеки» майбутній фахівець повинен

знати:

- основні положення законодавства України в сфері цивільної безпеки;
- основні принципи державної політики в сфері цивільної безпеки;
- основні принципи охорони праці, передбачені трудовим законодавством;
- порядок та строки притягнення до відповідальності за правопорушення у сфері цивільної безпеки;
- шляхи законодавчо- і нормативно-правового урегулювання трудових взаємовідносин для досягнення успішного вирішення питань цивільної безпеки;

вміти:

- захищати свої конституційні права;
- орієнтуватися в системі чинного трудового законодавства України, приймати рішення в межах правових основ охорони праці;
- виконувати обов'язки в суворій відповідності із чинним законодавством;
- об'єктивно оцінювати сферу цивільної безпеки;
- застосовувати отримані знання правових основ охорони праці, цивільного захисту, пожежної та техногенної безпеки у практичній діяльності.

При викладанні навчальної дисципліни «Правові основи цивільної безпеки» використовуються: словесний метод: акроматичний (викладальний) – лекція, евристичний (запитальний) – бесіда; діалогічний метод (спонукає здобувачів відтворювати раніше набуті знання, робити самостійні висновки-узагальнення на основі засвоєного фактичного матеріалу); практичні методи: практичні заняття (здобувачі набувають знань у процесі планування та виконання практичних завдань, що дає змогу тісно поєднувати теорію з практикою); наочні методи: метод ілюстрацій, спостереження; навчальна дискусія; робота з навчально-методичною літературою, науково-виробничими журналами, нормативно-правовими актами; відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання.

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1527>

Компетентності

ЗК-11. Здатність орієнтуватися в системі чинного трудового законодавства України, приймати рішення в межах правових основ охорони праці.

ПК-3. Знання та розуміння: функцій держави, форм реалізації цих функцій; правових основ цивільного захисту, охорони праці; основних принципів здійснення цивільного захисту та охорони праці.

ПК-15. Здатність до розуміння термінів та визначень понять у сфері цивільного захисту, охорони праці, номенклатури класифікації та параметрів уражальних чинників джерел надзвичайних ситуацій.

Програмні результати навчання

РН-12. Застосовувати отримані знання правових основ цивільного захисту, пожежної та техногенної безпеки, охорони праці у практичній діяльності

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Здатність логічно і системно мислити; вміння працювати в команді, управляти своїм часом; навички самоорганізації; вміння працювати з інформацією; розуміння важливості дедлайнів, навички комунікації; здатність брати на себе відповідальність, навички усного спілкування.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лекцій 22 год

Практичних 20 год

Самостійна робота 78 год

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН1

Захищати свої конституційні права

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)

Змістовий модуль 1. Правові основи працевохоронної політики та охорони праці

Лекція 1. Конституційні права людини та громадянина (знати конституційні права та обов'язки людини і громадянина; визначити місце держави у забезпеченні прав на належні безпечні і здорові умови праці).

Практичне заняття 1. Аналіз сучасного стану охорони праці в Україні (ознайомитися з інформаційними ресурсами з питань безпеки виробництва, охорони та гігієни праці; підготувати анотацію відповідно до обраної теми).

Методи та технології навчання

Словесний метод; діалогічний метод; практичні методи; наочні методи; робота з навчально-методичною літературою, науково-виробничими журналами, нормативно-правовими актами; навчальна дискусія; відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання.

Засоби навчання

Бібліотечні фонди (навчально-методична та наукова література), навчально-наочні; дидактичні матеріали (законодавчі та інструктивні матеріали, додаткова література); технічні засоби.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН2

Знати шляхи законодавчо- і нормативно-правового врегулювання трудових взаємовідносин для досягнення успішного вирішення питань цивільної безпеки

Види навчальної роботи студента
(що студенти повинні виконати)

Лекція 2. Трудове право та суб'єкти трудових правовідносин (демонструвати розуміння трудового права, як галузі трудових відносин, та принципів ризик-орієнтованого підходу в національне законодавство про охорону праці).

Практичне заняття 2. Вивчення законодавчої та нормативної бази України з охорони праці (знати систему чинного трудового законодавства України; презентувати результати у формі есе).

Практичне заняття 3. Опрацювання розділу «Охорона праці» колективного договору та «Угоди з охорони праці» (знайти відмінності між колективним договором та цивільно-правовим; орієнтуватися в питанні відшкодування шкоди, заподіяної працівникові на виробництві; презентувати результати у формі есе).

Практичне заняття 4. Режим робочого часу та порядок його встановлення (розуміти особливості правового регулювання робочого часу; презентувати результати у формі есе).

Практичне заняття 5. Види відповідальності працівників за правопорушення у сфері охорони праці (знати порядок та строки притягнення до відповідальності за правопорушення у сфері цивільної безпеки; презентувати результати у формі есе).

Самостійна робота. Індивідуальні та колективні трудові спори і порядок їх розв'язання. Режим робочого часу як складовий елемент внутрішнього трудового розпорядку на підприємстві. Порядок та строки притягнення до відповідальності за правопорушення у сфері охорони праці та цивільного захисту (опрацювати теми; написати звіт у формі есе).

Методи та технології навчання

Словесний метод; діалогічний метод; практичні методи; наочні методи; робота з навчально-методичною літературою, науково-виробничими журналами, нормативно-правовими актами; навчальна дискусія; відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання.

Засоби навчання

Бібліотечні фонди (навчально-методична та наукова література), навчально-наочні; дидактичні матеріали (законодавчі та інструктивні матеріали, додаткова література); технічні засоби.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН3

Демонструвати обізнаність щодо знань та розуміння: функцій держави, форм реалізації цих функцій; основних принципів державної політики з питань охорони праці

Види навчальної роботи студента
(що студенти повинні виконати)

Лекція 3. Державна політика у сфері охорони праці (знати основні положення законодавства України та принципи державної політики в сфері охорони праці).

Практичне заняття 6. Права громадян на охорону праці та їхні обов'язки (приймати рішення в межах правових основ охорони праці; презентувати результати у формі есе).

Практичне заняття 7. Міжнародні норми в галузі охорони праці (опанувати законодавчу основу

	Євросоюзу з питань охорони праці; презентувати результати у формі есе). <u>Самостійна робота.</u> Система організації охорони праці у європейських країнах. Європейські (регіональні) та міжнародні стандарти в сфері охорони праці та законодавство України (опрацювати теми; написати звіт у формі есе).
Методи та технології навчання	Словесний метод; діалогічний метод; практичні методи; наочні методи; робота з навчально-методичною літературою, науково-виробничими журналами, нормативно-правовими актами; навчальна дискусія; відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання.
Засоби навчання	Бібліотечні фонди (навчально-методична та наукова література), навчально-наочні; дидактичні матеріали (законодавчі та інструктивні матеріали, додаткова література); технічні засоби.
За поточну (практичну) складову оцінювання – 30 балів	
За модульний (теоретичний) контроль знань, модуль 2 – 20 балів	
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН4	
Застосовувати отримані знання правових основ охорони праці у практичній діяльності	
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Змістовий модуль 2. Управління цивільною безпекою <u>Лекція 4. Система державного управління охороною праці</u> (визначити охорону праці як об'єкт управління; демонструвати обізнаність в питаннях системи управління охороною праці як підсистеми системи управління виробництвом). <u>Лекція 5. Забезпечення системного підходу до організації охорони праці</u> (демонструвати обізнаність в питаннях забезпечення безпеки праці на основі комплексного підходу). <u>Практичне заняття 8. Організаційні основи охорони праці</u> (приймати рішення в межах правових основ охорони праці; презентувати результати у формі есе). <u>Самостійна робота.</u> Здійснення нагляду прокуратури України за дотриманням законності у сфері охорони праці. Органи державного управління і нагляду за охороною праці та їх повноваження. Проведення масової роз'яснювальної роботи з питань охорони праці. Методи пропаганди та агітації з охорони праці (опрацювати теми; написати звіт у формі есе).
Методи та технології навчання	Словесний метод; діалогічний метод; практичні методи; наочні методи; робота з навчально-методичною літературою, науково-виробничими журналами, нормативно-правовими актами; навчальна дискусія; відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання.
Засоби навчання	Бібліотечні фонди (навчально-методична та наукова література), навчально-наочні; дидактичні матеріали (законодавчі та інструктивні матеріали, додаткова література); технічні засоби.
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН5	
Знати нормативно-правові засади забезпечення цивільного захисту	
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	<u>Лекція 6. Основи управління та організації цивільного захисту</u> (знати основні положення законодавства України та принципи державної

	політики з питань цивільного захисту). <u>Практичне заняття 9. Нормативно-правове забезпечення цивільного захисту</u> (застосовувати отриманні знання правових основ цивільного захисту у практичній діяльності; презентувати результати у формі есе). <u>Самостійна робота.</u> Основні положення Закону України «Про запобігання корупції» (опрацювати теми; написати звіт у формі есе).
Методи та технології навчання	Словесний метод; діалогічний метод; практичні методи; наочні методи; робота з навчально-методичною літературою, науково-виробничими журналами, нормативно-правовими актами; навчальна дискусія; відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання.
Засоби навчання	Бібліотечні фонди (навчально-методична та наукова література), навчально-наочні; дидактичні матеріали (законодавчі та інструктивні матеріали, додаткова література); технічні засоби.

За поточну (практичну) складову оцінювання – 30 балів	За модульний (теоретичний) контроль знань, модуль 2 – 20 балів
Усього за поточну (практичну) складову оцінювання, балів	60
Усього за модульний (теоретичний) контроль знань, модуль 1, модуль 2, бали	40
Усього за дисципліну	100

Методи оцінювання та структура оцінки

Поточна та підсумкова складові оцінювання навчальних досягнень здобувачів за даною дисципліною відповідає шкалі оцінювання (<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1527>).

Для досягнення цілей та завдань курсу потрібно засвоїти теоретичний матеріал та здати модульні контролю знань, а також вчасно виконати практичні завдання. У результаті можна отримати такі обов'язкові бали:

- 60 балів – за вчасне та якісне виконання завдань практичних занять, що становить поточну (практичну) складову його оцінки;*
- 20 балів – модульний контроль 1;*
- 20 балів – модульний контроль 2.*

Усього 100 балів.

Навчальна дисципліна закінчується екзаменом, тому результати складання модульних контролів можуть зараховуватись як підсумковий контроль.

Модульний контроль здобувачів з навчальної дисципліни проходитиме у формі комп'ютерного тестування, яке за кожним змістовим модулем включає теоретичні та практичні завдання. Кількість завдань у тесті за кожним модулем – 20. Складність завдань визначає їх вагу: від 0,9 до 2,4 бала за завдання. Загальна кількість завдань для підготовки до модульного контролю визначається кількістю, достатньою для досягнення максимальної об'єктивності рівня підготовленості, – 100 завдань на 1 кредит.

Контроль самостійної роботи проводиться:

- з лекційного матеріалу – шляхом проведення тестування та оцінки звіту з самостійної роботи;
- з практичних завдань – за допомогою перевірки виконаних завдань та оцінки звіту з практичних робіт.

Додаткові бали (до 7 б.) поточної складової оцінки можна отримати за:

- підготовку презентаційних матеріалів за окремими темами навчальної дисципліни;
- підготовку аналітичного огляду наукових публікацій в періодичних журналах;
- написання наукової статті (тез доповіді);
- участі у виконанні наукових досліджень, присвячених питанням правових основ охорони праці.

Нормативні документи, що регламентують проведення поточного та підсумкового контролю знань студентів: «Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (нова редакція)», «Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний та підсумковий контроль) із змінами та доповненнями»
URL: <https://cutt.ly/kgtJNPi>

Місце навчальної дисципліни в освітній траєкторії здобувача вищої освіти

Навчальна дисципліна «Безпека життєдіяльності та домедична допомога» – складова частина циклу професійної підготовки для здобувачів за спеціальністю 263 «Цивільна безпека», – необхідна для сприйняття змісту дисципліни «Правові основи цивільної безпеки», яка закладає відповідну теоретичну та інформаційну бази та надає розуміння її значення для становлення належного фахового рівня майбутнього інспектора з охорони праці. Знання та навички з навчальної дисципліни «Правові основи цивільної безпеки» допоможуть оволодіти компетентностями з навчальних дисциплін, таких як «Практика з промислової безпеки» та «Практика з електробезпеки».

Поєднання навчання та досліджень

Здобувачі можуть бути залучені до реалізації наукових індивідуальних тем досліджень шляхом відвідування наукового гуртка «Безпека людини». В освітньому процесі використовуються результати досліджень, опубліковані у матеріалах всеукраїнських та міжнародних наукових та науково-практичних конференцій: «Сучасні тенденції розвитку української науки», «Безпека людини і реалізація права на працю в сучасних умовах життєдіяльності», «Проблеми та перспективи розвитку охорони праці».

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Лекція 1. Конституційні права людини та громадянина

Результат навчання	Кількість годин: 2	Література:	Навчальна платформа Moodle: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php
--------------------	--------------------	-------------	--

РН1		Правові основи працевпоронної політики та охорони праці: навч. посіб. / за ред. Б.М. Коржика. URL: https://cutt.ly/wgoUFMN	p?id=1527 Додаткові ресурси: Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. Дата оновлення: 01.01.2020. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-BP
Опис теми	Конституція України як Основний Закон держави. Конституційні права та обов'язки людини і громадянина. Права громадян на працю, відпочинок, соціальний захист, охорону здоров'я, медичну допомогу, медичне страхування, безпечне для життя і здоров'я довкілля, тощо. Відповідальність держави перед людиною за свою діяльність. Забезпечення державою прав на належні безпечні і здорові умови праці, на заробітну плату, визначену законом.		
Практичне заняття 1. Аналіз сучасного стану охорони праці в Україні			
Результат навчання РН1	Кількість годин: 2	Література: Сучасний стан охорони праці в Україні URL: https://cutt.ly/KgolwBg Сучасний стан охорони праці в Україні та за кордоном URL: https://cutt.ly/RgolqzU	Навчальна платформа Moodle: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1527 Додаткові ресурси: Науково-виробничий журнал «Охорона праці». URL: http://ohoronapraci.kiev.ua/#
Опис теми	Ознайомлення з інформаційними ресурсами з питань безпеки виробництва, охорони та гігієни праці, періодичними виданнями з питань охорони праці та промислової безпеки. Підготовка анотацій за розглянутими матеріалами інформативних джерел відповідно до обраної теми.		
Лекція 2. Трудове право та суб'єкти трудових правовідносин			
Результат навчання РН2	Кількість годин: 8	Література: Правові основи працевпоронної політики та охорони праці: навч. посіб. / за ред. Б.М. Коржика. URL: https://cutt.ly/wgoUFMN	Навчальна платформа Moodle: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1527 Додаткові ресурси: Законодавство України про охорону праці. URL: https://cutt.ly/vgolrPx
Опис теми	Трудове право як галузь трудових відносин. Роботодавці та працівники як суб'єкти трудових правовідносин. Трудове законодавство: структура та практика застосування. Закони України та їх місце в системі трудового законодавства. Кодекс законів про працю України. Міжнародні договори про працю України, ратифіковані в Україні. Впровадження принципів ризик-орієнтованого підходу в національне законодавство про охорону праці. Колективні договори і угоди. Трудовий договір. Трудові угоди. Договори цивільно-правового характеру. Робочий час і час відпочинку. Дисципліна праці та види відповідальності.		
Практичне заняття 2. Вивчення законодавчої та нормативної бази України з охорони праці			
Результат навчання РН2	Кількість годин: 2	Література: Правові основи працевпоронної політики та охорони праці: навч. посіб. / за ред. Б.М. Коржика. URL: https://cutt.ly/wgoUFMN	Навчальна платформа Moodle: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1527 Додаткові ресурси: Законодавство України про охорону праці. URL: https://cutt.ly/vgolrPx
Опис теми	Законодавча база з охорони праці. Нормативно-технічна база охорони праці. Частково діючі міждержавні стандарти. Підзаконні нормативно-правові акти України.		
Практичне заняття 3. Опрацювання розділу «Охорона праці» колективного договору та «Угоди з охорони праці»			
Результат навчання РН2	Кількість годин: 2	Література: Правові основи працевпоронної політики та охорони праці: навч. посіб. / за	Навчальна платформа Moodle: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1527 Додаткові ресурси:

		ред. Б.М. Коржика. URL: https://cutt.ly/wgoUFMN Про охорону праці: Закон України. <i>Відомості Верховної Ради</i> . 1992, № 49. Дата оновлення: 27.12. 2019. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2694-12	Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України. <i>Відомості Верховної Ради</i> . 1999, № 46-47. Дата оновлення: 03.07.2020. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14#Text
Опис теми	Колективний договір та угода з охорони праці. Рекомендації державних органів і профспілок щодо змісту розділу "Охорона праці" у колективному договорі (угоді, трудовому договорі). Відшкодування шкоди, заподіяної працівникові на виробництві.		
Практичне заняття 4. Режим робочого часу та порядок його встановлення			
Результат навчання РН2	Кількість годин: 2	Література: Правові основи працеохоронної політики та охорони праці: навч. посіб. / за ред. Б.М. Коржика. URL: https://cutt.ly/wgoUFMN	Навчальна платформа Moodle: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1527 Додаткові ресурси: Малишевська З. Ознаки режиму робочого часу. <i>Публічне право</i> . 2016. № 2(22). С. 345-351. URL: https://cutt.ly/5golsJO
Опис теми	Режим робочого часу, його сутність та основні складові частини. Особливості правового регулювання робочого часу. Режим робочого часу як предмет індивідуально-договірної регулювання. Порядок запровадження на підприємстві режиму робочого часу та його елементів відповідно до трудового законодавства.		
Практичне заняття 5. Види відповідальності працівників за правопорушення у сфері охорони праці			
Результат навчання РН2	Кількість годин: 2	Література: Правові основи працеохоронної політики та охорони праці: навч. посіб. / за ред. Б.М. Коржика. URL: https://cutt.ly/wgoUFMN Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII. Дата оновлення: 02.04.2020. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/322-08	Навчальна платформа Moodle: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1527 Додаткові ресурси: Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X. Дата оновлення: 13.08.2020. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/8073-1-10 Кримінальний кодекс України. <i>Відомості Верховної Ради України</i> , 2001, № 25-26. Дата оновлення: 13.08.2020. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14
Опис теми	Дисциплінарна, адміністративна та кримінальна відповідальності за правопорушення в сфері охорони праці. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору. Штрафні санкції за порушення законодавства про охорону праці. Штрафні санкції за злочини проти безпеки виробництва.		
Лекція 3. Державна політика у сфері охорони праці			
Результат навчання РН3	Кількість годин: 4	Література: Основи охорони праці: підручник / М.С. Одарченко та ін. URL: https://cutt.ly/XgoUZYW	Навчальна платформа Moodle: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1527 Додаткові ресурси: Про охорону праці: Закон України. <i>Відомості Верховної Ради</i> . 1992, № 49. Дата оновлення: 27.12. 2019. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2694-12
Опис теми	Основні положення законодавства України в сфері охорони праці. Закон України «Про охорону праці». Нагляд і контроль за додержанням законодавства про охорону		

	праці. Принципи державної політики в сфері охорони праці. Гарантії прав громадян на охорону праці. Політика підприємства з охорони праці. Законодавча основа Євросоюзу з питань охорони праці. Трудові норми Міжнародної організації праці.		
Практичне заняття 6. Права громадян на охорону праці та їхні обов'язки			
Результат навчання РНЗ	Кількість годин: 2	Література: Зацарний В.В. Конспект лекцій з дисципліни. «Основи охорони праці». URL: https://cutt.ly/ggoUBic	Навчальна платформа Moodle: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1527 Додаткові ресурси: Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII. Дата оновлення: 02.04.2020. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/322-08 Про охорону праці: Закон України. Відомості Верховної Ради. 1992, № 49. Дата оновлення: 27.12. 2019. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2694-12
Опис теми	Права на охорону праці під час укладання трудового договору та під час роботи. Права працівників на пільги і компенсації за важкі та шкідливі умови праці. Охорона праці пільгових категорій працівників. Обов'язки працівників щодо додержання вимог з охорони праці.		
Практичне заняття 7. Міжнародні норми в галузі охорони праці			
Результат навчання РНЗ	Кількість годин: 4	Література: Узгодження українського законодавства з європейською нормативно-правовою базою з безпеки і гігієни праці: ключові питання. URL: https://cutt.ly/IgoUMiU	Навчальна платформа Moodle: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1527 Додаткові ресурси: Зміст Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. URL: https://cutt.ly/QgoU03a Охорона праці в Євросоюзі URL: https://cutt.ly/VgoU1QQ
Опис теми	Міжнародні норми соціальної відповідальності (SA 8000, ISO 26000). Міжнародні стандарти в сфері охорони праці (OHSAS 18001, ISO 45001). Конвенція МОП 187 «Про основи, що сприяють безпеці й гігієні праці». Директива Ради Європейських Співтовариств 89/391/ЕЕС «Про впровадження заходів, що сприяють поліпшенню безпеки й гігієни праці працівників».		
Лекція 4. Система державного управління охороною праці			
Результат навчання РН4	Кількість годин: 4	Література: Вовк Ю.А., Вовк І.П. Охорона праці в галузі: навч. посіб. URL: https://cutt.ly/3goU8vp Основи охорони праці: підручник / М.С. Одарченко та ін. URL: https://cutt.ly/XgoUZYW	Навчальна платформа НУБГП: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1527 Додаткові ресурси: Про охорону праці: Закон України. Відомості Верховної Ради. 1992, № 49. Дата оновлення: 27.12. 2019. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2694-12
Опис теми	Охорона праці як об'єкт управління. Сутність управління охороною праці. Органи державного управління охороною праці. Державний нагляд, відомчий, громадський та регіональний контроль за додержанням законодавства про охорону праці. Система управління охороною праці (СУОП) як підсистема системи управління виробництвом. Організаційна структура СУОП, критерії ефективності її функціонування.		
Лекція 5. Забезпечення системного підходу до організації охорони праці			
Результат навчання РН4	Кількість годин: 2	Література: Вовк Ю.А., Вовк І.П. Охорона	Навчальна платформа Moodle: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1527

		праці в галузі: навч. посіб. URL: https://cutt.ly/3goU8vp Зацарний В.В. Конспект лекцій з дисципліни. «Основи охорони праці». URL: https://cutt.ly/ggoUBic Додаткові ресурси: Про охорону праці: Закон України. <i>Відомості Верховної Ради</i> . 1992, № 49. Дата оновлення: 27.12. 2019. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2694-12
Опис теми	Забезпечення безпеки праці на основі комплексного підходу. Створення служби охорони праці підприємства, визначення її статуту та організація роботи – порядку підпорядкування, основних завдань та функцій, прав та відповідальності її працівників. Формування позитивного ставлення до питань з охорони праці. Умови праці та фактори, що їх визначають. Основні положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці.		
Практичне заняття 8. Організаційні основи охорони праці			
Результат навчання РН4	Кількість годин: 2	Література: Вовк Ю.А., Вовк І.П. Охорона праці в галузі: навч. посіб. URL: https://cutt.ly/3goU8vp Основи охорони праці: підручник / М.С. Одарченко та ін. URL: https://cutt.ly/XgoUZYW	Навчальна платформа Moodle: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1527 Додаткові ресурси: Про охорону праці: Закон України. <i>Відомості Верховної Ради</i> . 1992, № 49. Дата оновлення: 27.12. 2019. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2694-12
Опис теми	Установлення обов'язків та відповідальності щодо створення в кожному структурному підрозділі умов праці, що відповідають нормативно-правовим актам з охорони праці. Управління охороною праці у галузях промисловості, на регіональному та державному рівнях. Організація навчання та інструктажів з охорони праці. Планування та фінансування роботи з охорони праці.		
Лекція 6. Основи управління та організації цивільного захисту			
Результат навчання РН5	Кількість годин: 2	Література: Кодекс цивільного захисту України. <i>Відомості Верховної Ради України</i> , 2013, № 34-35. Дата оновлення: 03.07.2020. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text	Навчальна платформа Moodle: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1527
Опис теми	Основні положення законодавства України в сфері цивільного захисту. Нормативно-правова база. Адміністративна відповідальність за правопорушення в сфері цивільного захисту. Цивільно-правова відповідальність за правопорушення у сфері цивільного захисту. Нормативно-правове забезпечення техногенної безпеки в Україні. Поняття і структура системи запобігання надзвичайним ситуаціям на об'єктах. Міжнародна взаємодія з питань захисту територій та населення від наслідків НС. ISO/TC 223 «Цивільний захист», ISO/TC 292 «Безпека».		
Практичне заняття 9. Нормативно-правове забезпечення цивільного захисту			
Результат навчання РН5	Кількість годин: 2	Література: Кодекс цивільного захисту України. <i>Відомості Верховної Ради України</i> , 2013, № 34-35. Дата оновлення: 03.07.2020. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text	Навчальна платформа Moodle: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1534
Опис теми	Нормативна база з питань планування у сфері цивільного захисту. Види відповідальності за правопорушення в сфері цивільного захисту. Права та обов'язки громадян у сфері цивільного захисту. Заходи соціального захисту та відшкодування матеріальних збитків постраждалим внаслідок надзвичайної ситуації.		
Самостійна робота			

(опрацювання окремих тем або їх частин, які не викладаються на лекціях)			
Результати навчання РН1-РН5	Кількість годин: 33	Література: Вовк Ю.А., Вовк І.П. Охорона праці в галузі: навч. посіб. URL: https://cutt.ly/3goU8vp Правові основи працевохоронної політики та охорони праці: навч. посіб. / за ред. Б.М. Коржика. URL: https://cutt.ly/wgoUFMN Про запобігання корупції: Закон України. Відомості Верховної Ради. 2014, № 49. Дата оновлення: 24.09. 2020. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text	Навчальна платформа Moodle: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1527 Додаткові ресурси: Державна електронна бібліотека з питань безпеки виробництва, охорони та гігієни праці URL: http://opb.org.ua/view/subjects/s3.html Науково-виробничий журнал «Охорона праці». URL: http://ohoronapraci.kiev.ua/# Кодекс цивільного захисту України. Відомості Верховної Ради України. 2013, № 34-35. Дата оновлення: 03.07.2020. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text

Опис тем Система організації охорони праці у європейських країнах. Європейські (регіональні) та міжнародні стандарти в сфері охорони праці та законодавство України. Індивідуальні та колективні трудові спори і порядок їх розв'язання. Режим робочого часу як складовий елемент внутрішнього трудового розпорядку на підприємстві. Порядок та строки притягнення до відповідальності за правопорушення у сфері охорони праці та цивільного захисту. Здійснення нагляду прокуратури України за дотриманням законності у сфері охорони праці. Основні положення Закону України «Про запобігання корупції». Органи державного управління і нагляду за охороною праці та їх повноваження. Проведення масової роз'яснювальної роботи з питань охорони праці. Методи пропаганди та агітації з охорони праці.

ПРАВИЛА ТА ВИМОГИ (ПОЛІТИКА)

Дедлайни та перекладання

Завдання за темами практичних робіт можуть здаватись протягом семестру. Для отримання високого рівня їх оцінки необхідно здавати вчасно – протягом двох тижнів із дня їх видачі. Звіт з самостійної роботи здається на останньому лекційному занятті.

Перекладання модульних контролів здійснюються відповідно до нормативних документів: «Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (нова редакція)», «Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний та підсумковий контроль) із змінами та доповненнями», та «Порядок організації контролю та оцінювання навчальних досягнень студентів у європейській кредитно-трансферній системі (ЄКТС)» (<https://cutt.ly/YgtOzDM>).

Повторне вивчення дисципліни здійснюється відповідно до «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП» (<http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>).

Оголошення стосовно дедлайнів здачі частин навчальної дисципліни відповідно до політики оцінювання оприлюднюються на сторінці даної дисципліни на платформі Moodle (<https://cutt.ly/OgtOnvz>) за календарем.

Правила академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти регламентовано Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату в НУВГП (<http://ep3.nuwm.edu.ua/10325/>). Здобувачі

мають самотійно виконувати та подавати на оцінювання лише результати власних зусиль та оригінальної праці відповідно до Кодексу честі студента у НУВГП (<http://ep3.nuwm.edu.ua/4917/>). Списування під час проведення модульного чи підсумкового контролів позбавляє подальшого права здавати матеріал і виникає академічна заборгованість. За списування під час виконання окремих завдань знижується оцінка відповідно до ступеня порушення академічної доброчесності. Матеріали щодо пропагування принципів доброчесності розміщені за посиланням: <https://naqa.gov.ua/академічна-доброчесність>.

Для ознайомлення і застосовування в своїй діяльності принципів академічної доброчесності рекомендується онлайн-курс «Академічна доброчесність» (<https://cutt.ly/AgtO6ac>).

Вимоги до відвідування

З «Правилами поведінки під час семестрового контролю», «Інструкцією для здобувачів вищої освіти щодо організації та проведення навчальних занять у дистанційній формі» та «Положенням про індивідуальний графік навчання студентів денної форми навчання Національного університету водного господарства та природокористування» можна ознайомитися за відповідними посиланнями: <https://cutt.ly/qgtAOTM>; <https://cutt.ly/agtA3Bc>; <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>.

Завдання з навчальної дисципліни видаються викладачем під час практичних занять або дистанційно (розміщуються на навчальній платформі у відповідному розділі або видаються відповідно до запиту здобувача електронною поштою). Виконання та захист практичних робіт з навчальної дисципліни, наведених у методичних вказівках (<http://ep3.nuwm.edu.ua/>), повинен бути вчасним. Відсутність на занятті компенсується самотійним опрацюванням матеріалу, розміщеного на навчальній платформі, та його виконанням протягом двох тижнів з дня видачі завдання та захистом на наступному занятті або на консультації. Пропускати заняття без поважних причин не дозволяється. При об'єктивних причинах пропуску занять (лікарняні, мобільність і т. ін.) здобувачі можуть самотійно вивчити пропущений матеріал на платформі Moodle <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1527>

Лекції будуть проводитися офлайн або онлайн, консультації – онлайн, – за допомогою Google Meet відповідно до розкладу занять (<http://desk.nuwm.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>).

На заняттях здобувачі можуть використовувати мобільні телефони та ноутбуки для пошуку додаткової інформації, ознайомлення з онлайн-курсом, а також для проходження модульного

Неформальна та інформальна освіта	<p>контролю.</p> <p>Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та інформальної освіти, визначаються у порядку відповідно до «Положення про неформальну та інформальну освіту в Національному університеті водного господарства та природокористування» (http://ep3.nuwm.edu.ua/18660/).</p> <p>Відкриті онлайн-курси на платформі Coursera (https://cutt.ly/RgtSQXe) допоможуть ознайомитись з програмою вивчення аналогічних дисциплін у провідних університетах світу з відповідним зарахуванням за даною дисципліною.</p>
ДОДАТКОВО	
Правила отримання зворотної інформації про дисципліну	<p>Формою отримання зворотного зв'язку від здобувачів вищої освіти про дану навчальну дисципліну є анонімне опитування/анкетування щодо якості викладання та навчання за навчальною дисципліною.</p>
Оновлення	<p>Зміст даної навчальної дисципліни оновлюється на основі наукових досягнень і сучасних практик в даній галузі та змін у освітній програмі щодо програмних результатів навчання. Ініціатором оновлень є викладач, а також стейкхолдери, які долучаються до процедури оновлення навчальної дисципліни шляхом надання пропозицій у відкритих тестах анонімного анкетування.</p>
Навчання осіб з інвалідністю	<p>Особливості організації навчання людей з інвалідністю регламентовані у «Концепції щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами (осіб з інвалідністю) у Національному університеті водного господарства та природокористування» (http://ep3.nuwm.edu.ua/15913/).</p>
Інтернаціоналізація	<p>Питання інтернаціоналізації регламентуються нормативними документами: «Стратегія інтернаціоналізації Національного університету водного господарства та природокористування на період до 2020 року», «Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу в НУБГП» URL: http://ep3.nuwm.edu.ua/4398/.</p>
Іноземні сайти для вивчення даної дисципліни	<p>Occupational Safety and Health Administration. URL: https://www.osha.gov/; Canadian centre for occupational health and safety. URL: https://www.ccohs.ca/; Instituto Nacional de Seguridad y Salud en el Trabajo URL: http://www.insht.es/; Istituto Nazionale Assicurazione contro gli Infortuni sul Lavoro. URL: https://www.inail.it/; Health and Safety Executive. URL: https://www.hse.gov.uk</p>